

(on 1.22); अन्वयव्यतिरेकानुविधायिनस्तत्त्वज्ञानात् अन्यस्यान्विष्यमाणस्याभावात् TattvCin.ii(2).158.6; 2 being searched, looked or found out अथ त्वप्रमाद्यद्विरन्विष्यमाणो न कथंचन संबन्ध उपपत्स्यते ŚābaBh. 680.3 (on iii.1.12); प्रागूर्ध्वं वा संज्ञी स्यादित्यन्विष्यमाणे TantrVā. 528.14 (on ii.2.21); 576.11 (on ii.2.29); हे मधुकर वयम् ... तत्त्वान्वेषणादस्तुवृत्तेऽन्विष्यमाणे हतः Loc. 89.12 (on 2.20); मदीयरत्नभाण्डारभवने प्रयत्नेनान्विष्यमाणान्येतादृशानि रत्नानि न दृश्यन्ते VetāPañ. (Jam.) 6.11; वासांसि ... तद्योग्यानि तु दुर्लभान्विकुलेष्वन्विष्यमाणान्यपि KamVā. 5.20; यद्यन्विष्यमाणोऽपि ... विनियोगो नैव लभ्यते तदैवम् MīmāKau. ii.265.19 (on iii.2.22); 3 being examined or investigated अथ तु प्रयत्नेनान्विष्यमाणोऽपि न विषयान्तरकृता व्यवस्था TantrVā. 83.1 (on i.3.3); 436.10 (on ii.1.48); अज्ञानमपि किञ्चित्स्ति रूपभेद-निबन्धनम् ... यत्नेनान्विष्यमाणोऽपि रूपं तद्येन दृश्यते PrakaPañ. 60.1; प्रयत्नेनाप्यन्विष्यमाणे औपाधिकत्वानवगमात् PrakaPañ.205.2; यद्यप्रमाद्यद्विरन्विष्यमाणं गुणान्तरमुपलभ्येत तत् उपसंहियेत BālaKrī. i.11.24 (on 1.4-5); न च ज्ञानस्यार्थव्यभिचारे सर्वत्रानाश्वासः यत्नेनान्विष्यमाणानां बाधकारणदोषाणामनुपलम्भात् NyāyKa. 181.17; पुनः पुनरन्विष्यमाणोऽनुपलभ्यमानस्तत्र तत्र घटादावुपाधिर्नास्ति इति प्रत्यक्षेण ... व्यज्ञास्यत TātpaT. (Vā.) 44.6 (on i.1.1); अतो यत्र प्रयत्नेनान्विष्यमाणोऽपि कारणदोषः ... नोपलभ्यत तत्रमाणम् ŚāstrDī. 50.6 (on i.1.5); यत्नेनान्विष्यमाणोऽप्युपाधेरदर्शनात् TantrRaha. 10.22 (1); 4 being pursued सैन्यैः पश्चादन्विष्यमाणः प्रविशति विषमान् काननान्तान् वराहः CaṇḍaKau. 2.1; युधि सोऽन्विष्यमाणोऽभूद् ग्राम्याटविकमण्डलैः RājTa. (Ka.) 4.474.

अन्विष्यमाणघातकचोर (anviṣyamāṇa-ghātakacora) *m.* killer thief who is being searched प्रयत्नेनान्विष्यमाणघातकचोराद्यनुपलब्धौ तु कथमिति BālaKrī. i.289.22 (on 2.275)

अन्विष्यमाणचण्डिकोपहारपुरुषा (anviṣyamāṇa-caṇḍikopahārapuruṣā) *adj. f.* wherein person is being searched as an offering to Caṇḍikā प्रतिदिवसमन्विष्यमाणचण्डिकोपहारपुरुषाभिः ... शबरपल्लीभिः TilaMañ. 200.6.

अन्विष्यमाणसरणि (anviṣyamāṇa-saraṇi) *adj.* whose track is being followed नृपः। अन्विष्यमाणसरणिः प्रयत्नादग्रजन्मना। प्रविवेश दरदृशं परिमेय-परिच्छदः RājTa. (Ka.) 8.201.

अन्विष्यमाणस्वादुसलिलाशय (anviṣyamāṇa-svādusalilāśaya) *adj.* by which the lake of sweet water is being searched for अन्विष्यमाणस्वादु-सलिलाशयम् ... सेनासंनिवेशमपश्यम् VāsaDa. 291.3.

अन्वी (anv-i-) *iv.ā.* to go or reach अजातशत्रुमजरा स्वर्वत्तनुं स्वधामिता दुस्मरीयते RV. v.34.1.

अन्वीक्ष् (anv-īkṣ-) *i.ā.* **1A** to keep looking or gazing at **1B** to look eagerly **1C** to observe closely **2** to contemplate, to reflect, to think **3** to seek **4** to inquire after **5** to go or visit **6** to know after, to infer **7** to examine or to investigate **8** to attain **9** to supervise **10** to keep in view **1A** to keep looking or gazing at ये बुध्यमानमनु दीर्घ्याना अन्वीक्षन्तु मनसा चक्षुषा च AV. ii.34.3; AV. (P.) iii.32.4; MaiS. i.2.15 (i.25.5); iii.9.7 (iii.125.16); KāthS. 30.8 (ii.190.3); रुद्रं प्रजा अन्ववसुजेन हुत्वान्वीक्षेत यदन्वीक्षेत चक्षुरस्य प्रमायुकं स्यात् TaiS. VI.v.6.6; अदितिः पुत्रानन्वीक्षत KāthS. 7.9 (i.70.21); अथैनमन्वीक्षेता-प्रतिरथेन शासेत सौपर्णेनेति AitBr. 37.6 (922); तामन्वीक्षात् इयम् ŚatBr. VI.iii.3.5; ते देवा विधातारमब्रुवन्नेवं उ चेत् त्वमेतदधिधास्तथास्मानन्वीक्षस्व JaimiBr. 2.399; 2.400; (ब्रह्म) ता अपः सृष्ट्वान्वीक्षत GopBr. i.1.3 (2.13); i.1.10 (8.9); i.1.11 (9.9); ता अग्निः पर्वमाना अन्वीक्षत। इह जीविकामपरिपश्यन् TaiĀ. i.4.3 (28.1); सूर्यस्य त्वा चक्षुषान्वीक्षे TaiĀ. iv.3.3 (406.1); V.3.7 (601.11); ईश्वरो वा एषोऽन्वी भवितोः। यः प्रवर्ग्यमन्वीक्षते TaiĀ. v.3.7 (601.10); नान्वीक्षेत। यदन्वीक्षेत। चक्षुरस्य प्रमायुकं स्यात् TaiĀ. v.8.9 (628.5); नाहुतिमन्वीक्षते न भक्षयति ŚānkhaSS. viii.1.7; अथैनमन्वीक्षते सूर्यस्य त्वा चक्षुषान्वीक्षे इति BaudhSS. i.270.1; BhārSS. xi.4.6; न हुत्वान्वीक्षेत ĀpaSS. xiii.10.4; xv.4.7; मित्रस्य त्वा चक्षुषान्वीक्षे MānSS. 140.6; 140.8; HirSS. xxiv.i.22 (857.21); VaikhaSS. 13.5; अथैनं अन्वीक्षेत अप्रतिरथेशास सौपर्णैः ĀsvGS. iii.12.13; तमेतेन त्र्येचनान्वीक्षेत BhārGS. 2.28 (62.2); ब्रह्मासनं अन्वीक्षते KauśiSū. 3.5; सीमन्तमन्वीक्षते KauśiSū. 36.34. (caus.) (used in primitive sense) to look or gaze at अवपन्नं दक्षिणं चक्रं निर्वर्त्य खमन्वीक्षयेत् DrāhySS. v.4.8; **1B** to look eagerly एषा कटाक्षपातेन सारङ्गीलोललोचना। वने दिशि दिशि भ्रान्ता दीर्घमन्वीक्षते पतिम् RāghPāñ. (Dha.) 7.89; **1C** to observe closely, cf. **अन्वीक्षमाण1B**; **2** to contemplate, to reflect, to think तं इमं रसं देवा अन्वीक्षन्त JaimiUBr. i.8.9; **3** to seek अन्वीक्षते यस्य ममावसादार्यः सहायान्तरमन्तरज्ञः RāmC. 3.55; **4** to inquire after विद्यागुरवो योनिस्मन्धाश्चान्वीक्षेरन्

Aparā. 1206.2 (on 3.274); **5** to go or to visit, cf. **अन्वीक्ष्य 4**; **6** to know after, to infer, cf. **अन्वीक्षा 1**; **7** to examine or investigate, cf. **अन्वीक्षण 2**; **8** to attain, cf. **अन्वीक्षण 3**; **9** to supervise, cf. **अन्वीक्षण 4**; **10** to keep in view, cf. **अन्वीक्षितव्य**.

अन्वीक्षकी (anvīkṣa-kī) *f.* logic, reasoning अन्वीक्षकी चान्वीक्षकी स्यात् DvirūK. (Ha.) 155.

अन्वीक्षण (anv-īkṣaṇa) *n.* **1** act of looking or gazing at सूर्यस्य त्वेत्यन्वीक्षणम् MānSS. 107.8; अन्वीक्षणं यत्परिहृत्य कृत्यम्। अनाद्यविद्याकृतबन्ध-मोक्षणम् ViveCū. 85; **2** examination or investigation संवीक्षणं (v.l. अन्वीक्षणं) विचयनं मार्गणं मृगणा मृगः AmaK. 294.30; **3** attainment अन्वीक्षणं च विद्यानां सद्वाणश्रमरक्षणम् NītiSā. 14.41; **4** supervision वाहनयोधानां सततमन्वीक्षणम् ... विदितेष्वनुप्रदानम् ... प्रयुज्जित ŚānkhaLiSm. 252; **5** thought, cf. **अन्वीक्षणलक्षित**.

अन्वीक्षणलक्षित (anvīkṣaṇa-lakṣita) *adj.* associated with contemplation or thought संस्थानविचयं प्राहुः लोकाकारानुचिन्तनम्। तदन्तर्भूतजीवादि-तत्त्वान्वीक्षणलक्षितम् MahāP. 21.148.

अन्वीक्षम् (anvīkṣam) *adv.* by way of keeping eye on the heel अन्वीक्षं प्रतिजपति KauśiSū. 42.22.

अन्वीक्षमाण (anv-īkṣamāṇa-) *adj.* [f. -ā] **1A** gazing at, looking at, looking towards अन्वीक्षमाण एवातिष्ठन्नसौ रोचतेऽसौ रोचतेति JaimiBr. 3.344; यात्र पितरः स्वधा ... इति दक्षिणां दिशमन्वीक्षमाणो जपति MānSS. 9.16; आ तमितोरास्ते दक्षिणाग्निमन्वीक्षमाणः MānSS. 9.18; अथ प्राचीनावीति दक्षिणां दिशमन्वीक्षमाणः KauśiGS. ii.5.3; अथर्तुस्नानाद् भर्तुर्मुखे नान्वीक्षमाण प्रयत्नाद्वाहर्मुखं दर्शयेत् ĀgniveGS. ii.7.6 (112.1); ये भक्षयन्त इति परिषद्येक-भक्तमन्वीक्षमाणो भुङ्क्ते KauśiSū. 38.22; **1B** closely observing युधिष्ठिरः ... अवेषमाणः (v.l. अन्वीक्षमाणः) कैलासम् ... पर्वतम् MahāBhā. iii.155.14; पुत्रमन्वीक्षमाणो मन्दं मन्दं ब्रजति सविता मन्दिरं मन्दरशिः MahāBhā. 8.1171* (3); **1C** looking back अन्वीक्षमाणो रामस्तु ... राजानं मातरं चैव ददर्शानुगतौ पथि Rāmā. ii.35.29; **1D** contemplating, thinking महाव्रती ...। अन्वीक्षमाणः सूक्ष्मं च परमात्मानमात्मना AhirbuS. 15.64; **2** examining, investigating बलाबले चैतासां हेतुभिरन्वीक्षमाणान्वीक्षिकी लोकस्योपकरोति ArthSā. i.28.1 (1.2); **3** seeking तेषां च राज्यग्रहणेनापि त्वत्त्वामिनो ध्रुवम्। छलमन्वीक्षमाणस्य प्रकटं बकचेष्टितम् TriṣaṣaPuC. i.5.128.

अन्वीक्षा (anv-īkṣā) *f.* **1A** knowing after, i.e. inference प्रत्यक्षागमाभ्या-मीक्षितस्यान्वीक्षणमन्वीक्षा NyāyBh. 4.1 (on i.1.1); अन्वीक्षणमन्वीक्षा अनुमान-मित्यर्थः NyāyMañ. i.4.21; **1B** knowing, i.e. realization सर्वत्रान्वेषणान्वीक्षां कैवल्यमनिकेतताम् BhāgP. xi.3.25; **2** deep contemplation अन्वीक्षयाद्भक्तिशयात्म-बुद्धिभिर्निरस्तमायाकृतये नमो नमः BhāgP. v.18.37; **3** logic or reasoning अन्वीक्षानयमाकलय्य गुरुभिर्ज्ञात्वा गुरुणां मतम् TattvCin. i.3.1 (comm. अन्वीक्षानयं न्यायशास्त्रम्); **4** examination, investigation मृगणान्वेषणा तथा। पर्येषणा चान्वीक्षा च ŚabdaRa. (Vā.) 2515; फलनं मार्गणान्वीक्षा संवीक्षावचयोऽपि च KalpaK. 247.116.

अन्वीक्षिका (anv-īkṣikā) *adj. (f.)* seeking प्रजान्वीक्षिकया बुद्ध्या श्रेयो ह्यास्य विचिन्तयन्। मुदा युक्तो विश्रवा मुनिपुंगवः Rāmā. vii.3.4 (Bombay Ed.)

अन्वीक्षित (anv-īkṣita) *adj.* investigated, examined लक्षणं शास्त्रज्ञताया एतान्येव पञ्च वस्तूनि श्रुतानि भवन्ति। धृतानि। वचसा परिजितानि। मनसा अन्वीक्षितानि MaYānaSū. 136.27 (18.26)

अन्वीक्षितमण्डलक्रिय (anvīkṣita-maṇḍalakriya) *adj.* who observes closely the business of neighbouring state समन्वितो राज्यपदोन्निनीषया मनीषयान्वीक्षितमण्डलक्रियः। इमं नृपः ... संप्रयतेत सिद्धये NītiSā. 10.44.

अन्वीक्षितव्या (anv-īkṣitavyā) *adj. (f.)* to be kept in view or in mind सामानि चोपदधातीति संस्था वै कर्मणोऽन्वीक्षितव्या ŚatBr. VIII.i.3.3.

अन्वीक्षितसाधुकृत्य (anvīkṣita-sādhuḥkṛtya) *adj.* who has observed good acts क्षयव्यायासवधादिदोषव्यपेक्षयान्वीक्षितसाधुकृत्यः। कामं तु पीडामपि कांचिच्छेत् NītiSā. 9.74.

अन्वीक्ष्य (anv-īkṣya) *adj.* to be looked after न हुत्वान्वीक्षेत यदन्वीक्षेत चक्षुरस्य प्रमायुकं स्यात् तस्मान्नान्वीक्ष्यः (आदित्यः ग्रहः) TaiS. VI.v.6.6; TaiĀ. v.8.10 (628.7)

अन्वीक्ष्य (anvīkṣ-ya) *ger.* **1A** having contemplated or thought एतानि मनसान्वीक्ष्योद्गायेत् PañcBr. vii.6.17; NidāSū. 35.3 (2.9); मुहूर्तमिव स ध्यात्वा धर्मेणाप्यन्विष्य (v.l. णान्वीक्ष्य) तां गतिम् MahāBhā. iii.3.4; अन्वीक्ष्य कारणं चैव कार्यं तेजः क्षमापि वा MahāBhā. iii.100*; अन्वीक्ष्य मनसा सर्वम् Rāmā. vi.438* (2); भगवान्ब्रह्म कात्स्न्येन त्रिरन्वीक्ष्य मनीषया BhāgP. ii.2.34; यत एवमतोऽ-